

Бордун М. Р.,
здобувач вищої освіти
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького,
м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Поняття «інвестиції» часто односторонньо розглядається тільки як фінансові вкладення капіталу у відтворення основних засобів (будівель, обладнання, транспортних засобів тощо). Але в це поняття, на наш погляд, необхідно також включати вкладення і в оборотні активи підприємства, і в різноманітні фінансові інструменти (акції, облигації і т. д.), в окремі види нематеріальних активів (придбання патентів, ліцензій, «ноу-хау» тощо).

В економічній літературі категорія «інвестиції» з усіх боків розглянута разом із властивими даному поняттю модифікаціями та доповненнями, розробленими за тривалий період. Не акцентуючи увагу на кардинальних відмінностях наведених трактувань, ми вважаємо за доцільне виділити в них кілька загальних характерних рис, а саме: інвестиції є обов'язковою умовою для здійснення економічного розвитку підприємств; інвестиції мають потенційну здатність приносити дохід; інвестиційні вкладення здійснюють особи (інвестори), які мають власні цілі, які не у всіх випадках можуть збігатися із загальноекономічною вигодою; термін вкладення інвестиційних коштів завжди має певний характер (завжди індивідуальний); існує цілеспрямованість вкладення коштів в об'єкти та інструменти інвестування; у процесі вкладення капіталу використовуються різні інвестиційні ресурси, які мають такі характеристики як попит, пропозиція та ціна; існує тимчасовий лаг (у більшості випадків довгостроковий) між періодами витрачання ресурсів та отримання результату; інвестиції пов'язані з ризиками.

Рівень та ефективність інвестування аграрних підприємств повністю залежать від численних зовнішніх і внутрішніх факторів, але також визначаються ефективністю інвестиційної діяльності кожного конкретного суб'єкта господарювання, що функціонує в галузі.

Інвестиційної діяльності аграрних підприємств притаманні такі особливості:

1. Інвестиційна діяльність будь-якого суб'єкта господарювання є ключовою формою забезпечення відтворення основної діяльності підприємства та стосовно поставлених цілей та завдань розвитку має підлеглий характер.

2. Інвестиційна діяльність за своїми формами та методами істотно менше спирається на галузеві особливості підприємства у порівнянні з його виробничо-комерційною діяльністю.

3. Для масштабів реалізації інвестиційної діяльності характерна суттєва нерівномірність протягом окремих періодів.

4. Інвестиційний дохід суб'єкта господарювання разом з іншими формами ефекту інвестицій у ході реалізації його інвестиційної діяльності утворюються, як правило, із суттєвим «лагом запізнення».

5. Формування самостійного виду грошових потоків за підсумками здійснення інвестиційної діяльності аграрних підприємств, який суттєво коливається у деякі періоди за своєю спрямованістю.

6. Наявність специфічних видів ризику, які притаманні інвестиційній діяльності аграрних підприємств, що об'єднуються категорією «інвестиційний ризик». Масштаб інвестиційного ризику, як правило, суттєво перевищує рівень операційного ризику.

7. Ключовим вимірником масштабу інвестиційної діяльності, який відбиває темпи економічного розвитку суб'єкта господарювання, служить показник величини його чистих інвестицій. Цей показник характеризує суму валових інвестицій, зменшену на величину амортизаційних відрахувань у процесі інвестування.

Таким чином, інвестиційна діяльність аграрних підприємств являє собою самостійний вид господарської діяльності, від рівня ефективності якої безпосередньо залежать зростання та розвиток основної діяльності підприємства в цілому, тобто здійснення процесу відтворення.

Розширене відтворення інвестиційної діяльності можливе тільки при високому рівні інвестиційної активності аграрних підприємств, підвищення якої в більшості випадків неможливе за рахунок власних коштів, що визначається низькою нормою прибутку в АПК. Саме цим обумовлена об'єктивна необхідність дослідження можливого складу джерел фінансування інвестицій та їх особливостей в аграрних підприємствах як найбільш ефективних суб'єктів АПК.

Список використаних джерел:

1. Безпята І. В. Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2016. 337 с
2. Гудзь О. Є., Стецюк П.А. Інвестиційний менеджмент: навчальний посібник . Львів: ТОВ «Галицька видавнича спілка», 2020. 223 с.
3. Минів Р.М. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького. Львів, 2019. Т.21. №93 «Економічні науки». С.63-69.

Науковий керівник - **Минів Р. М.**, канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів